

Zachowywać i odtwarzać: praktyczne sposoby na zarządzanie miejskimi mokradłami i ich ochronę

Urbaniści i decydenci mierzą się z praktycznym dylematem: jak odpowiedzieć na rosnące zapotrzebowanie na grunty w miastach, a jednocześnie chronić środowisko naturalne. Mokradła miejskie odgrywają istotną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa, stabilności i zrównoważonego rozwoju miast – osiągnięciu Celu 11 Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

Odtwarzanie miejskich mokradłał

Położone w zakolu rzeki Tamizy rezerwat London Wetland Centre jest 40-hektarowym mokradłem miejskim odtworzonym w miejscu, gdzie kiedyś znajdowały się cztery zbiorniki wodne. Zarządza nim Wildfowl and Wetlands Trust (WWT). Jest ono siedliskiem wielu gatunków zwierząt, w tym 180 gatunków ptaków. Obecnie obszar ten jest ważnym miejscem edukacji na temat mokradła i przyciąga 170 tys. odwiedzających rocznie. Znajduje się tam centrum turystyczne oraz obserwatorium.

Redukcja nadmiernego zużycia wody i szkodliwego zjawiska splywu powierzchniowego

W latach 2012-14 Quito otrzymało wsparcie w zakresie pomiaru zużycia wody i węgla. Obecnie miasto dąży do zmniejszenia zużycia wody o 68% do 2032 r. Nowe programy wspierające stosowanie toalet przyjaznych dla środowiska, urządzeń oszczędzających wodę oraz promujące powtórne wykorzystanie wody pozwolą zmniejszyć zużycie wody o około 1,5 miliarda metrów sześciennych.

Zaangażowanie lokalnych mieszkańców w planowanie gospodarowania mokradłami

Obszar chroniony na mocy Konwencji Ramsarskiej Stung Treng obejmuje 14 600 ha mokradła rzecznych i wysepek wzdłuż rzeki Mekong. 21 miejscowości znajdujących się na jego obszarze, o łącznej populacji 10 tys. ludzi, zależy w znacznej mierze od rybołówstwa. Jednocześnie jest to siedlisko krokodyla syjamskiego, gatunku krytycznie zagrożonego wyginięciem. Badania przeprowadzone przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody (IUCN) w 2007 r. przyczyniły się do powstania ruchu społecznego, w ramach którego ograniczono połowy w kluczowych rejonach obszaru chronionego, a także w okresie tarła. Efektem tych działań jest powrót większych ryb na obszary połowów.

Uwzględnienie mokradłał w polityce miasta i planowaniu

Akra to stolica i największe miasto Ghany, położone na nadmorskiej równinie. Leżące na jego terenie mokradła zapewniają naturalną ochronę przeciwpowodziową, oczyszczanie wody oraz miejsce do połowu ryb. Jako że rozwój miasta zagraża mokradłom, władze miasta uwzględniły je w strategiach rozwoju i planowaniu przestrzennym. Ściśle przestrzega się prawa budowlanego i kontroluje poziom zanieczyszczeń. Wyznaczone są niezabudowane pasy zieleni, by zapobiegać niekontrolowanemu rozrostowi miasta. Opracowano także programy zachęcające mieszkańców do pomocy w ochronie lokalnych mokradłał oraz wyznaczono dwa obszary chronione na mocy Konwencji Ramsarskiej.

Organizowanie akcji społecznego oczyszczania mokradłał

Bolsa Chica to 356-hektarowy chroniony obszar podmokły w Huntington Beach na przedmieściach Los Angeles. Organizacja zarządzająca obszarem Bolsa Chica co miesiąc ogłasza dwa dni prac społecznych. Wolontariusze usuwają około 10 ton odpadów i gruzu rocznie z cieków wodnych na terenie obszaru chronionego.

Czy wiesz, że...?

Podczas huraganu Sandy obecność mokradłał pozwoliła uniknąć strat rzędu 625 mln dolarów w nadbrzeżnych rejonach USA. Po gwałtownych burzach i niszczycielskich powodziach, które dotknęły Karaiby, USA, Bangladesz i Nepal w 2017 r., coraz więcej miast docenia ogromnie ważną rolę terenów podmokłych.

